Vlaams Parlement

stuk **965** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 15 februari 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de dames Griet Smaers, Sabine Poleyn, Vera Celis en Kathleen Deckx
en de heren Koen Van den Heuvel,
Chokri Mahassine en Matthias Diependaele

betreffende het stimuleren van ondernemingszin en ondernemerschap in het onderwijs

verzendcode: OND

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° het regeerakkoord van 2009 dat stelt: "We maken werk van een actieplan Ondernemend Onderwijs en Opleiding. Met dit plan zullen we de initiatieven in het veld concreet begeleiden en maken we de financiering van de initiatieven eenvormig. We nemen ondernemerscompetenties op in de vakoverschrijdende eindtermen en in het competentieprofiel van de leerkrachten. [...] We onderschrijven de 3%-norm voor O&O. Ondanks de verminderde budgettaire mogelijkheden wil de Vlaamse Regering haar engagement behouden om de Europese norm voor de besteding van 3% van het bruto binnenlands product voor Onderzoek en Ontwikkeling te bereiken. In de besteding van de extra middelen voor O&O streven we vanuit het oogpunt van economische en maatschappelijke valorisatie naar een gepaste verhouding tussen het gerichte en het niet-gerichte onderzoek. [...] De Vlaamse kennisinstellingen (universiteiten, hogescholen, maar ook strategische onderzoekscentra, competentiepolen en dergelijke) beschikken via hun maatschappelijke opdrachten van onderwijs en onderzoek over een enorm potentieel voor kennisontwikkeling en innovatie. Dat potentieel wordt echter nog te weinig benut. We investeren daarom niet alleen verder in innovatie, maar ook in de vertaling daarvan naar duurzame sociale, economische en ecologische resultaten. Zo willen we internationaal meer competitief worden, maar evengoed bijdragen tot lokale en regionale ontwikkeling.";
  2° het groenboek 'Ondernemerschap' en de aanbeveling van de Europese Commissie (aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad inzake kerncompetenties voor levenslang leren, COM (2005) 548) met betrekking tot kerncompetenties waarin een van de acht competentievelden het 'ondernemerschap' is, dat ook mee opgenomen is in de oriëntatienota 'Hervorming van het secundair onderwijs' van Vlaams minister Pascal Smet;
  3° het pleidooi dat de Koning Boudewijnstichting (2007) over ondernemend leren en leren ondernemen houdt voor een structurele aanpak die aan de volgende twaalf voorwaarden moet voldoen:
    a) een proactief beleid:
      i) een breed draagvlak voor ondernemerschap;
      ii) een coherent langetermijnbeleid;
      iii) een consistente leerlijn ondernemerschap;
      iv) aangepaste vorming voor ondernemende volwassenen;
    b) dynamische actoren:
      i) scholen bevorderen ondernemerschap;
      ii) ondernemend hoger onderwijs;
      iii) meer ondernemerschap binnen de lerarenopleiding;
      iv) een groter engagement van het werkveld;
    c) ondersteunende factoren:
      i) onderwijsinstellingen ondersteunen bij ondernemerschaponderwijs;
      ii) betere coördinatie van initiatieven;
      iii) structurele en transparante financiering;
      iv) inzicht in de effecten van ondernemerschaponderwijs;
  4° het feit dat Vlaanderen in Actie (ViA) onder het motto 'Elk talent telt' het proces rond onderwijs- en opleidingsvernieuwing en talentontwikkeling wil dynamiseren;

– overwegende dat:
  1° Vlaanderen in vergelijking met andere Europese landen zwak scoort op het gebied van jong ondernemerschap (cf. de Eurobarometer), een situatie die een zware hinderpaal dreigt te vormen voor de toekomstige welvaartsontwikkeling van onze bevolking;

2° om erin te slagen meer ondernemers op te leiden en elke jongere een dosis ondernemingszin mee te geven, op al de genoemde terreinen in het onderzoek van de Koning Boudewijnstichting inspanningen nodig zijn, al vanaf de kleuterschool tot in het hoger onderwijs of in het volwassenenonderwijs. Terwijl in het begin van de leerlijn de klemtoon op ondernemingszin en creativiteit moet liggen (basisonderwijs), zullen de kennis en vaardigheden van ondernemerschap ook – naarmate men verder vordert – een belangrijke plaats in de opleiding moeten krijgen (secundair en hoger onderwijs). Zonder geïntegreerde aanpak zullen we geen resultaten boeken;

3° op dit ogenblik in het beleidsdomein Economie al heel wat initiatieven inzake ondernemend onderwijs worden genomen, zoals de brugprojecten Economie-Onderwijs, en dat het beleidsdomein Onderwijs kan zorgen voor structurele inbedding. De sleutel tot ondernemend onderwijs en het aanscherpen van ondernemingszin bij alle kinderen en jongeren ligt immers in het onderwijs zelf. De nieuwe vakoverschrijdende eindtermen bieden ruimte aan elke school om initiatieven op te zetten rond ondernemend onderwijs;

– gelet op:

1° het feit dat projecten die werken rond ondernemingszin en ondernemerschap de laatste jaren terecht in redelijken getale zijn toegenomen, maar ook weer verdwijnen wanneer ze na positieve evaluatie niet duurzaam gefinancierd worden;

2° het feit dat de verschillende projecten die er zijn, enigszins versnipperd en onafhankelijk van elkaar werken rond ondernemingszin en ondernemerschap, waardoor de middelen niet efficiënt worden ingezet;

3° het feit dat er in die projecten naast sensibilisering rond ondernemingszin en ondernemerschap ook moet worden ingezet op meetbare outputindicatoren;

4° het actieplan ‘Ondernemend Onderwijs’, dat binnenkort zal worden vernieuwd. Dat actieplan past in de competentieagenda die de Vlaamse Regering en de Vlaamse sociale partners op 14 mei 2007 hebben goedgekeurd. Op dit ogenblik is nog onduidelijk hoe de competentieagenda een vervolg krijgt;

5° de gedachtewisseling van de Commissie voor Onderwijs en Vorming met Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) op 22 januari 2009;

6° de vraag van 4 maart 2010 van mevrouw Sabine Poleyn tot Vlaams minister Pascal Smet over stimuleren van ondernemerschap in het onderwijs;

7° het overzicht van gesubsidieerde brugprojecten 2006-2010 dat minister-president Kris Peeters gaf in antwoord op de schriftelijke vraag nr. 112 (2010-2011) van mevrouw Sabine Poleyn;

8° het overzicht van initiatieven ter stimulering van ondernemingszin op school dat minister Pascal Smet gaf in antwoord op de schriftelijke vraag nr. 332 (2009-2010) van mevrouw Vera Celis;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° ondernemingszin en ondernemerschap aan te wakkeren in het hele onderwijs door stimulerende maatregelen te nemen voor scholen die daaraan werken;

2° een doorlopende leerlijn ondernemingszin/ondernemerschap van kleuteronderwijs tot en met hoger onderwijs te ontwikkelen, als basis voor de actualisatie van ontwikkelingsdoelen en eindtermen, en als kader voor het bundelen van de verschillende initiatieven op dit vlak. De volgende elementen kunnen daarbij aan bod komen:

a) in de laatste graad secundair onderwijs ruimte voorzien voor een contact met een bedrijf of gesprek met een ondernemer of een organisatie die ondernemers vertegenwoordigt;

b) elke leerling op structurele basis laten deelnemen aan een ondernemend initiatief (al dan niet met externen);

3° afstemming en samenwerking tussen initiatiefnemers en deelnemende leraren sterk te stimuleren, al dan niet via het Vlaams Ondernemerschapsbevorderend Netwerk (VON);

4° sterke projecten na een positieve evaluatie een meer structureel karakter te bieden;
5° de versnippering van projecten enerzijds en de te grote nadruk op eenzijdige stimuleringsprojecten anderzijds tegen te gaan;
6° de bestaande initiatieven na een kwaliteitstoets, waarbij ook wordt gelet op meetbare outputindicatoren, zich te laten voorstellen op een meer toegankelijke en transparante website dan de huidige www.competento.be;
7° lerarenopleidingen aan te sporen toekomstige leerkrachten praktische tools te geven zodat ze tijdens hun lessen het belang van ondernemingszin en een realistisch beeld van onze bedrijven kunnen meegeven;
8° in samenwerking met de sociale partners een visie te ontwikkelen over hoe en in welke richtingen in het secundair onderwijs een zinvolle vorm van werkplekleren of stage als kennismaking met de arbeidsmarkt kan worden ingevoerd;
9° leerkrachten en docenten door nascholing te trainen in ondernemerschaponderwijs;
10° na te gaan of en hoe bedrijfsstages voor leerkrachten kunnen worden ingebed in de lerarenloopbaan;
11° initiatieven te nemen die de overstap van mensen met praktijkervaring vanuit de privésector naar het onderwijs vergemakkelijken;
12° bij de hervorming van het secundair onderwijs aandacht te hebben voor het stimuleren van ondernemingszin door onder meer leerkrachten en scholen voldoende vrije ruimte te bieden.

Griet SMAERS

Sabine POLEYN

Vera CELIS

Kathleen DECKX

Koen VAN DEN HEUVEL

Chokri MAHASSINE

Matthias DIEPENDAELE